

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Continens Armamentarium Seu Panoplima Spiritualem - Id est, Varia arma
& media ad omnis generis tentationes fortiter sustinendas, & feliciter
superandas, Ad Omnium Quidem Animarum

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1688

Tent. IV. Ob siccitatem Meditationis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48377](#)

refigna
nebris
itiquio
sergra
dereris
gravem
oratio-
iat,nam
it,cum
z, quan
e,quan
odio
equatu
tation
conso
ixerint
s: Pro
aut ce
mplu
tem fi
depo
ea per
em ad
n in in
us con
ananc
mics
icus ill
m DE
auditu
nti co
onfol
tio

ione id , quod S. Basilius c. 2. constit. monast. monet : si per peccatum indesinenter debilitatus , non potueris orare , quantum poteris , te ipsum coge & constanter confeste coram DEO , animum ad ipsum intentum , & ad seipsum collectum habens , & DEVS ignoscet ob id , quod non ex contemptu , sed per infirmitatem non vales , ut oportebat , cum ipso consistere . Dicat ergo cum pio Asceta l. 3. c. 16. Hec mihi sit consolatio , libenter velle carere omni solatio humano , & si tua (& IESU) defuerit consolatio , sit mihi tua voluntas & iusta probatio pro summo solatio ; non enim in perpetuum inasceris , neque in eternum comminaberis .

§. IV.

Tentatio IV. ob siccitatem Meditationis.

XXIV. Alphonsus Religiosus ad quotidianam meditationem obligatus fatetur suo Patri spirituali , adeo rude , & siccum ingenium se habere , ut circa nihil in meditatione discurrere cum fructu queat , atque adeo præscriptam Meditationis horam plerumque inutiliter consumat . Quæritur , quomodo juvandus & consolandus sit ?

Responsio.

XXV. In primis ei facilem quendam modum ostendi posse , Meditationem cum fructu peragendi , dicens videlicet , Meditationem esse quasi privatam concionem , quam quisque sibi ipsi instituat , cum vere eundem cum concione publica scopum præfixum habeat , scilicet illustrationem intellectus , & motionem voluntatis ; unde sicut ille Concionator utilissime concionatur , qui doctrinam valde practicam , id

D est,

est, in quotidianos usus venientem probandam sibi sumit, eamque ab initio bene declarat, seu in quo sit, ostendit, deinde uno vel altero apposito arguento & interdum etiam exemplo confirmat; subinde media ad illam executioni mandandam offert, & tandem brevi, sed fervente epilogo concludit; ita illa quoque Meditationem utilissimam meritò censemus in qua hæc omnia cum proportione servantur; unde aliqui Meditationem in tria puncta dividunt, in quorum primo consideratur, quid agendum vel fugiendum; in secundo, cur faciendum: in tertio, quibus medijs executioni mandandum sit, & tandem affectuose colloquium subjungitur. Alij pro simplicibus hunc modum maxime idoneum judicant, qui super quovis punto quatuor sequentes quæstiones formandum: *quod est punctum Meditationis?* ubi breviter illud memoriam recolitur, & actus fidei elicitus subjungitur: *quid de eo considerandum?* ut ivesba, actiones, circumstantiae breviter perpenduntur *quis fructus ex hac consideratione hauriendus?* ubi propositum virtutis alicujus exercenda, vel vitij fugiendi, vel actionis quotidiane rectè instituenda concipiatur: & tandem *quid cum DEO aut Sanctis super hac materia colloquendum?* ubi varij actus pij, gratulationis, gaudij, gratitudinis, doloris, humilitatis, desiderij, oblationis, postulationis eliciendi. Quenquidem modum meditandi per tres animæ potentias à S. Ignatio traditum utpote facilissimum in cuiusvis protestate, etiam tempore ariditatis, esse, pulchre Alphonsus Rodriguez p. i. tr. 5. c. 18. ostendit, modò non statim desistat à consideratione, sed cum patientia perseveret; sicut enim cum quis subit tenebriscosum aliquo

aliquid hypocaustum, principio quasi nihil videt, sed si istic aliquamdiu moretur, perspicit, quæ in eo sunt, omnia, ita idipsum perseveranti in oratione contingit; unde meritò concludit idem Author, durationem istam & moram, ac perseverantiam præcipuum esse fructum, quem ex meditatione percipimus.

XXVI. Secundò hortetur illum, ut in amore Dei, & odio peccatorum, & omnium, quæ ad peccandum alliciunt, proficere studeat; hos quippe esse geminos fontes, ex quibus copiosa cogitandi materia ultero profluat, quis enim nescit, quam facile sit Matris cuiquam de liberis, aut Amasio de sua Amasia cogitare, & loqui, quam difficulter & quasi violenter à talibus cogitationibus aut locutionibus abstrahantur; quantò magis de DEO, in quo tanta perfectio-
num, aliarūmque rerum amabilium materia, copia que reperitur, cogitare facillimum censendum erit. Idem de affectu odij lentiendum, de quo constat, quam pertinaciter Persona, quæ tale odium animo volvit, revolvendis injuriarum acceptatum circumstantijs, excogitandis varijs vindictæ modis, & firmissimis executionis decretis insistat, ita ut longissima interdum aliquot horatum, imò etiam diuum spatia in talibus Meditationibus absque ulla difficultate, imò cum magna voluptate consumantur; quis ergo non idem speret, facile se effecturum, si inventatum & serium erga peccata odium concepisset?

XXVII. Tertiò eidem suadeat, ut, si discursibus longioribus vacare non possit, per actus voluntatis seu affectus pios & seria proposita doctrinæ, quam præ manibus habebat, exequendæ hunc defectum supplere conetur, atque adeò si pro doctrina humili-

litatis Christi imitationem v. g. proposuerit, gratulatur in primis Christo suam tam perfectam humilitatem, gratias agat de tam pulchro exemplo relicto, offerat in signum gratitudinis omnes actus humilitatis ab ipso vel Sanctis elicitos, doleat de negligentia suae in studio hujus virtutis admissa, veniamque suppetat, & propositum concipiat hanc virtutem major studio & fervore exercendi, atque ad hoc pro se alijs copiosam à DEO gratiam sedulo imploret. Ne dubitet, se non minorem ex tali exercitio fructum portaturum, quam alij, qui multis ambagibus & discursibus se ad tantæ virtutis exercitium assumendum citarunt; perinde ac canis ille venaticus, qui leporis paucis passibus assecutus est, æqualem Domino fructum procuravit, quam is, qui longo discursu fatigatus eundem cepisset.

XXVIII. Quartò suadeat, ut praxin illius servandi sequatur, de quo Rodriguez p. 1. tr. 5. c. 21. refert dicere solitum: Quadraginta jam anni lapsus sunt ex quo omni possibili modo & studio conatus sum rationi assidue vacare, ex eaque proficere; atqui tunc hoc tempore meliorem, nervosiorēmque orandi modum non deprehendi, quam illum, quo me amavit DEUM Infantis instar constitui, nudi, cæci, mendaci, famelici, ab omnibus hominibus derelicti, quam orandi rationem etiam S. Davidi placuisse, ex psalmo constat. Cum hoc ferè coincidit modus ille, quo suadent aliqui, ut quis mendici personam assumens per varios Sanctorum choros vagetur, & ab Angelis quidem gratiam & fervorem in laudando DEO, a Apostolis constantiam in fide, quæ verbis, quæ operibus demonstrandam, à Patriarchis & Prophetis fiduciam

ciā firmam erga DEUM , à Martyribus fortitudinem inter adversa , à Confessoribus profundam humilitatem & obedientiam , à Virginibus denique viduisque insignem corporis, animique puritatem emendat. Vide , ait Geron , quantā patientiā & submissione , Pauperes præ foribus Divitum panis frustulum aut obolum præstolentur : quanto affectu , corporis , oculorumque flexu , quām miserabili voce stupem emendant , quām importuni instent , donec exaudiantur . Sic componat & ipse se ante ostium Magni illius Patrisfamilias , & sint oculi ejus ad Dominum DEUM directi , donec misereatur illius .

XXIX. Quinto interdum usurpandum etiam illum modum suadere poterit , quem vir quidam , qui S. Ignatio & Socijs Barcinonam tendentibus occurrens , Sarcinas eorundem bajulandas sibi depoposcerat , usurpasse scribitur , dum scilicet ipsis Hospitium subeuntibus , & in diversos angulos orationis gratiā flectentibus , etiam ipse exemplum eorum meliori , quo potuit , modo simulatus , fixis humi poplitibus sic orabat : Domine DEUS , viri hi Sancti sunt , & ego jumentum eorum , quod illi orant , & petunt , & ego humiliter oro , petoque . Concluditque Monachus , qui hæc scripsit , virum hunc postea tam spiritualem effectum esse , ut altissimæ & extraordinariæ orationis donum sit assecutus . Simile quid legitur apud eundem Rodriguez , qui præcedens factum etiam narravit l. c. n. 5. de alio quopiam Viro , qui plurimis annis non aliam orationem faciebat , quām istam : ut jumentum factus sum apud te , & ego semper tecum . ps. 72. ex qua oratione duo vir religiosus consecutus est , animi videlicet demissionem ma-

D 3

ximam ,

ximam , & magnam cum Christo Domino familiatatem.

XXX. Sextò si similes Modi nihil juvent , aut certè varietatis gratiâ interdum alium adhibere placebit poterit consilium P. Nicolai Lancicij arripi , & van affectus per totam quasi horam elici , ita ut prime gratiæ agantur pro beneficijs generalibus & specialibus , quæ tum sibi , tum alijs contulit DEUS : postea dolor de peccatis particularibus simili modo eliciatur tertio humilitatis actus ex varijs titulis & comparationibus exerceantur : quartò variæ suæ necessitates corporales , & spirituales commendentur , variâque dona & gratiæ postulentur : denique pro diversis statibus & Personis etiam divina misericordia & liberalitas imploretur.

XXXI. Septimò poterit eidem suaderi , ut cum Christo ad montem Oliveti , aliâque Passionis locâ conferat ; ibique per agoniam , captivitatem , flagellationem &c. roget , ut integrum peccatorum remissionem , invictam in adversis patientiam , perfectam voluntatis suæ conformitatem & similes virtutes largiri dignetur ; qui modus rudibus vel maximè est accommodatus ; nec minus ipsi etiam Christo obmemoriā passionis acceptus .

XXXII. Octavò denique interdum per orationem vocalem ut se soletur , tempusque illud utiliter impendat , suadere poterit ; uti & S. Teresia sororibus suis in itiner. c. 18. suasit dicens : Mentali orationi vos applicate , Carissime ; si qua verò hoc facere nequeat , in vocali se exerceat , & lectionem spiritualem & pia cum DEO colloquia frequenter : orationis portaboras elabi non sinat ; nescit enim , quâ hora sponsus

vacaturus sit (ne, quod fatuis Virginibus alias contigit, illi etiam eveniat) & an majus sibi onus impone-re velit, et si aliquâ dulcedine temperatum. Quod con-silium tantò faciliùs amplecti poterit, si orationes istas vocales per tertium orandi modum à S. Ignatio præscriptum usurpare, singulâque verba aliquamdiu ru-minari voluerit; hæ enim uti propriùs ad meditatio-nem accedunt, ita non incongruè quandoque eidem substitui possunt.

§. V.

Tentatio V. ob somnum.

XXXIII. **O**Nuphrius Frater Laicus toto die labori-bus domesticis gravatus, sentit se tempore orationis vehementer ad somnum incitari, sic-que multas horas inutiliter consumere; quam suam tentationem proin Confessario aperit, remediumque sibi pro illa vincenda suppeditari petit. Quæritur, quale sit offerendum?

Responsio.

XXXIV. Primò eidem ostendat, et si probabili-ter apud ipsum talis somnus ex lassitudine corporis proveniat, tamen frequenter etiam ex diaboli coope-ratione oriri, orationem omni modo impedire volen-tis; hinc non semel visi sunt dæmones tempore ora-tionis collis, capitibus, aut humeris orantium insi-dentes, aut digitum ori inferentes, ut ad somnum his modis excitarent. Quare hoc maximè tempore illud D. Petri I. c. 5. ante oculos habeti debet: *Fratres, Sobrij estote* (quia cibi & potûs abundantia multam etiam somno materiam subministrat) & *vigilate,*

D 4

quia